

Den Haag, 23 april 2008

Aanbeveling Stichting van de Arbeid gericht op de bevordering van de participatie van jonggehandicapten in het Nederlandse bedrijfsleven

A. De centrale organisaties van werkgevers en van werknemers in de Stichting van de Arbeid, kennis genomen hebbend van het SER-advies *Meedoen zonder beperkingen*¹ en overwegende dat:

1. volgens schattingen van UWV de komende jaren een sterke toename van het aantal jongeren met een functiebeperking en Wajongers is te verwachten;
2. thans slechts een beperkt deel (26% in 2006) van de Wajongers betaalde arbeid verricht, waarvan een groot deel in de sfeer van de Wsw-bedrijven en slechts een klein deel (9% in 2006) bij reguliere werkgevers;
3. gelet op het grote risico dat deze jongeren lopen om geen duurzame plaats op de arbeidsmarkt te verwerven, het vooruitzicht van een groeiend aantal jongeren met meer of minder ernstige functiebeperkingen zorgwekkend kan worden genoemd;
4. het daarom wenselijk en nodig is dat wordt ingezet op een substantiële verhoging van het aantal Wajongers dat participeert;
5. de medeverantwoordelijkheid van werkgevers en werknemers in het bedrijfsleven om aan de onder 4 genoemde doelstelling een bijdrage te leveren, onderdeel dient uit te maken van een meer integrale aanpak van de problematiek waarin, in lijn met het SER-advies, ook de overheid, wat de regelgeving en het onderwijs betreft, alsmede andere maatschappelijke organisaties een bijdrage dienen te leveren om een

---

¹ Meedoen zonder beperkingen – meer participatiemogelijkheden voor jonggehandicapten, Sociaal-Economische Raad, 24 augustus 2007; publicatienummer 07/06

sluitende aanpak te realiseren voor het bevorderen van de participatie van jongeren met een arbeidsbeperking en Wajongers;

6. het om die reden ook noodzakelijk is om als Stichting van de Arbeid uitvoering te geven aan de aanbevelingen die de SER in zijn advies *Meedoen zonder beperkingen* van 24 augustus 2007 voor werkgevers en werknemers in ondernemingen en instellingen heeft geformuleerd;
7. uit het SER-advies duidelijk naar voren komt dat naar verwachting meer jonggehandicapten dan nu het geval is, kunnen participeren in vormen van arbeid; dit onder de voorwaarde dat zij daarbij voldoende ondersteuning krijgen en dat er aanpassingen mogelijk zijn in bijvoorbeeld de arbeidsduur, functie-inhoud, werktijden of werkplek;
8. de centrale boodschap uit het SER-advies is dat er een *maatschappelijke* opdracht is om er alles aan te doen teneinde de drempels voor participatie van mensen met functiebeperkingen te slechten of in ieder geval zo laag mogelijk te laten zijn;
9. juist omdat een verdere toename van de groep wordt voorzien, daarop moet worden geanticipeerd met een stevige en brede inspanning om jongeren met functiebeperkingen en Wajongers² aan werk te helpen dat bij hen past;
10. om die reden grote gezamenlijke inspanningen nodig zijn van alle betrokkenen: de overheid, het onderwijs, de intermediaire organisaties, werkgevers en werknemers (en de centrale en decentrale organisaties hiervan) en uiteraard ook van de betrokken jonggehandicapten zelf alsmede hun ouders;
11. er vele doelgroepen zijn waarvoor in het kader van de participatiedoelstellingen specifieke aandacht wordt gevraagd van het Nederlandse bedrijfsleven. De Stichting realiseert zich dat in redelijkheid niet verwacht mag worden dat in de praktijk aan alle doelgroepen in dezelfde mate aandacht kan worden geschonken. Om die reden kunnen in cao's en in bedrijven en instellingen eigen prioriteiten worden gesteld, waarbij ook rekening kan worden gehouden met ondernemings- en sectorspecifieke situaties.

Met inachtneming van deze overwegingen heeft de Stichting van de Arbeid de navolgende aanbeveling geformuleerd.

---

² In het vervolg worden beide groepen, Wajongers en andere jongeren met functiebeperkingen, aangeduid met de term 'jonggehandicapten'.

B. Aanbeveling:

Gelet op de medeverantwoordelijkheid van het georganiseerde bedrijfsleven, zoals hiervoor is uiteengezet, richt de Stichting van de Arbeid zich met een dringende aanbeveling tot cao-partijen, directies, vertegenwoordigers van vakorganisaties en ondernemingsraden (of PVT's) in arbeidsorganisaties een bijdrage te leveren aan een substantiële verbetering van de participatie van jonggehandicapten in het Nederlandse bedrijfsleven.

Het gaat hierbij zowel om het beschikbaar stellen van een groter aantal reguliere arbeidsplekken voor jonggehandicapten als om het creëren van stageplekken en detachering voor deze doelgroep. Bijvoorbeeld vanuit sw-bedrijven, om voor hen zo de opstap naar regulier werk te vergemakkelijken. Aanbevolen wordt om daarover hetzij op cao-niveau, hetzij op het niveau van de afzonderlijke bedrijven en instellingen met de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging, zo mogelijk ook concrete kwantitatieve afspraken te maken.

De Stichting van de Arbeid acht de navolgende elementen van groot belang:

1. In de afzonderlijke bedrijven en instellingen zou in overleg met ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging, zorgvuldig moeten worden nagegaan of er en zo ja welke mogelijkheden bestaan voor het creëren van stageplaatsen, detacheringen en reguliere werkplekken, al dan niet met aanpassingen, voor jonggehandicapten.
2. Maatwerk is het sleutelwoord bij het maken van afspraken op het niveau van de afzonderlijke bedrijven en instellingen. Hieraan kan uitvoering worden gegeven op verschillende manieren:
  - het creëren van 'smalle' functies op laag functieniveau voor jonggehandicapten om voor hen passende functies te scheppen;
  - meer langdurige contracten af te sluiten voor groepsdetachering of proefplaatsing van jonggehandicapten vanuit een sw-bedrijf;
  - bereid te zijn tijd vrij te maken voor persoonlijk contact met sollicitanten uit de doelgroep;
  - bereidheid tot flexibiliteit bij arbeidstijden, arbeidsduur en functie-inhoud voor jongeren uit de doelgroep;
  - het informeren en begeleiden van toekomstige collega-werknemers van een jonggehandicapte;
  - het creëren van een ondersteunend netwerk van betrokken collega's rond de jonggehandicapte;
  - bereidheid van werknemers tot samenwerking met de jonggehandicapte, eventueel binnen het hiervoor genoemde netwerk.

3. De Stichting beveelt aan om in de bedrijfstak- of ondernemings-cao (voor zover van toepassing) een bepaling of protocol op te nemen over het creëren van plekken voor jonggehandicapten (detacherings- en stageplaatsen, reguliere werkplekken, smalle functies alsmede plaatsen in het kader van sw-contracten als onder 2. gesteld) en dat voorziet in een aanpak waarbij maatwerk centraal staat.
4. Sw-bedrijven wordt aanbevolen zich in te zetten om in dienst zijnde jonggehandicapten met mogelijkheden voor het verrichten van arbeid in een reguliere werkomgeving door te geleiden naar zo regulier mogelijke arbeidsplaatsen middels een dienstverband binnen het kader van de WSW of, indien mogelijk, buiten het kader van deze wet. Dit onder meer door gebruikmaking van instrumenten als stage, proefplaatsing, begeleid werken en/of detachering.
5. Voor de werving, selectie en begeleiding van jonggehandicapten in de bedrijven kan gebruik worden gemaakt van deskundig advies en begeleiding vanuit UWV en gespecialiseerde re-integratiebedrijven. Ook kan contact worden opgenomen met een sw-bedrijf in de regio als het gaat om hulp en begeleiding van jonggehandicapten vanuit het sw-bedrijf naar een reguliere arbeidsplaats binnen de organisatie dan wel bij de invulling van een detacheringsplaats of een proefplaatsing om de opstap naar regulier werk te vergemakkelijken.
6. UWV en gespecialiseerde re-integratiebedrijven kunnen deskundig advies geven over wenselijke aanpassingen ten aanzien van de werkplek, de functie en de arbeidstijden; dit om te komen tot een optimale afstemming van werk- stage- of detacheringsplaats op de specifieke mogelijkheden van de instromende jonggehandicapte.
7. De Stichting van de Arbeid benadrukt dat een succesvolle re-integratie van jonggehandicapten alleen succesvol kan zijn wanneer daarvoor de nodige gezamenlijke extra inspanningen worden geleverd op het terrein van begeleiding en hulp door allen die binnen de werkorganisatie werkzaam zijn.